

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 21–25 april.

2 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan

Talmannen meddelade att voteringen *torsdagen den 8 maj kl. 12.00* skulle utgå. Voteringen kl. 16.00 skulle kvarstå.

Meddelandet hade delats ut till riksdagens ledamöter.

3 § Meddelande om frågestund

Talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 8 maj kl. 14.00* skulle följande statsråd närvara:

Socialminister Göran Hägglund (kd), statsrådet Mats Odell (kd), utbildningsminister Jan Björklund (fp), statsrådet Cecilia Malmström (fp) och kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m).

4 § Svar på interpellation 2007/08:600 om tillsyn i konkurs

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Yvonne Andersson har frågat mig om jag är beredd att ta initiativ till att reformera tillsynen i konkurs.

Jag besvarade nyligen en skriftlig fråga från Yvonne Andersson i samma ämne. Som jag då förklarade har tillsynen i konkurs relativt nyligen utretts. Konkurstillsynsutredningen ansåg att tillsynen borde förändras på flera sätt men att den grundläggande strukturen med en omfattande tillsyn under statlig kontroll skulle kvarstå.

En del av utredningens förslag kan sägas vara överspelade genom de organisatoriska förändringar som nyligen skett hos Skatteverket och Kronofogdemyndigheten. Det finns delar av utredningens förslag som kan och bör genomföras. En mer genomgripande reform, som Yvonne Andersson föreslår, kan emellertid inte ske utan att frågan utreds på nytt.

Som jag tidigare anförts är konkursrätten föremål för ett omfattande lagstiftningsarbete. Regeringen avser att snart lägga fram en proposition

om förmånsrätten. Vidare pågår en utredning som bland annat har till uppgift att samordna förfarandena för företagsrekonstruktion och konkurs. Indirekt kommer frågor om tillsyn att beröras av utredningen, eftersom tillsynen i dag skiljer sig väsentligt mellan ärenden om konkurs och ärenden om företagsrekonstruktion.

Mot denna bakgrund bör frågan om en eventuell reformering av tillsynen i konkurs anstå till dess de nya förfarandereglerna är på plats.

Anf. 2 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Jag har som ministern alldeles nyss sade skrivit en fråga i det här ärendet. Anledningen till att jag envist återkommer i en interpellation är givetvis att svaret inte enligt min uppfattning var till nöjsamhet. Vad är det då jag vill peka på?

Jo, den gamla utredningen, som nyligen genomfördes i ärendet, bygger på den gamla regeringens intentioner. Den är enligt mitt förmenande principiellt vidrig jämfört med vår nya alliansregerings uppfattning när det gäller några viktiga aspekter. Jag ska ta upp tre av dessa.

Det första är att jag anser att den är ineffektiv i den meningen att konkursförvaltare i sin profession inte har möjlighet att agera på ett professionellt sätt. Egentligen skulle konkursförvaltaren i dagens situation kunna liknas vid en kirurg som hela tiden ska ha en tillsynsmänniska bredvid sig när han opererar. Tillsynsmyndigheten är tätbefolkad. Man kan jämföra den med våra advokater: Vi har 4 400 advokater och ett advokatsamfund – som kan jämföras med en tillsynsmyndighet – med 28 personer. Här har vi 400 konkursförvaltare och 75 personer som utövar tillsyn över dem. I princip finns det en tillsynsmänniska per fem konkursförvaltare hela tiden. Detta är inte anständigt ur flera synvinklar.

Min andra synpunkt är att det helt enkelt är dyrt. Vi som kanske är borgenärer för mindre företagare har satsat ett riskkapital, och vi vill inte betala denna höga kostnad som enligt en siffra jag har ligger mellan 40 och 50 miljoner per år.

Nästa synpunkt jag har gäller rättssäkerheten. Myndigheten är inte fristående. I stället uppstår, vilket också förre ordföranden i HD har tydliggjort, en jävssituation mellan stat och enskilda på en gång. Jag menar att denna del är så allvarlig också när man jämför internationellt, med Finland eller andra europeiska länder, att det finns anledning till en utredning. Som ministern sade i sitt svar behövs det en ny utredning om vi skulle införa ett annat förfarande som jag föreslog i min interpellation. Ja, detta är jag övertygad om, men jag tycker att det är så angeläget att jag skulle önska att vi vågade starta en sådan med tanke på de brister som finns i det nuvarande systemet.

Anf. 3 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Först vill jag ta upp detta med att den gamla utredningen bygger på den socialdemokratiska regeringens uppfattning och direktiv. Ja, så är det naturligtvis. Men när det gäller omfattande utredningar har vi inte outtömliga resurser för utredningsförfarande, och det är kutym inom statsförvaltningen att om man har genomfört en omfattande utredning ska det väldigt mycket till för att göra om den omedelbart. Det gäller i synnerhet om det inte har varit stora strider om innehållet i de resultat som har kommit efter remissbearbetning och annat. När det gäller

konkurser och tillsyn av dem har man också en successiv reformering av systemen.

Systemet är ineffektivt och dyrt, säger interpellanten. När man gör jämförelsen med advokatsamfund och liknande kan man ju tycka att det borde gå att spara en del pengar, och det är möjligt att det går att göra så. Samtidigt ska man vara klar över att den grundläggande uppfattningen i den utredning som gjordes var att den här strukturen hade många fördelar och att man inte avsåg att ändra på den.

Det har funnits problem med jäv, vilket också togs upp i inlägget, men det gäller inte längre. Sedan den 1 januari har skattemyndigheten övertagit flertalet av borgenärsuppgifterna. Det är en del av den successiva reformering och modernisering som sker. Där har något hänt.

Sedan nämndes det finska systemet och att det är intressant. Det är alldeles riktigt. Där ligger det huvudsakliga ansvaret för övervakning av konkursförvaltningen hos borgenärerna. Man kan välja en eller flera ombudsmän som man avger redovisning till, och det finns en särskild myndighet som ska utöva tillsyn och så vidare. Det är mycket i det finska systemet som är intressant för oss att titta på. Samtidigt säger min erfarenhet att det är mycket sällan som tillskapande av nya myndigheter innebär enorma besparingar. Om man skulle kunna åstadkomma det vore det en statlig innovation. Men det är möjligt att det finns klokheter i detta. Det viktiga är ändå som jag ser det att man har en effektiv och avgränsad administration som tar ansvar för den typ av uppgifter som måste ligga någonstans.

I mitt svar har jag tydliggjort att vi nu inte avser att tillsätta någon ny utredning. Ett argument för att avvakta är det arbete som pågår i en del andra frågor och som kommer att påverka förutsättningarna för tillsyn vid konkurs. Där är vi ändå inne på de områdena, och man ska nog passa sig för att kasta upp alla bollar samtidigt, i synnerhet om resurserna för utredningsverksamhet är begränsade.

Det finns väldigt många frågor där den här regeringen vill och ska ändra, men vi tvingas ta det i en viss takt. Men, som sagt, det finns en del att fundera över när det gäller tillsynen i konkurser.

Vi tycker att den finska modellen är intressant på många sätt. Den kanske inte är möjlig att direkt överföra. Det måste i varje fall studeras.

Det pågår en successiv modernisering och reformering, och i grunden har vi ganska färskt underlag som säger att vi i Sverige är hyfsat nöjda med den grundstruktur som har funnits. Där någonstans står vi i dag.

Anf. 4 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Jag tycker att det här är intressant. En av anledningarna till att jag har väckt den här interpellationen är att jag tycker att man, precis som ministern säger, under tiden som man tillskapar någonting har möjlighet att förändra på vägen.

Jag tror att det är väldigt viktigt i det här sammanhanget att man är vaken i fråga om olika möjligheter och var svårigheter finns. Bakom det här finns ju också det som vi många gånger talar om, nämligen legitimation och auktorisation och så vidare. Hur stark kan den bli? Ska den till exempel vara svagare för en konkursadvokat än för andra advokater, eller kan man stärka den?

Jag menar fortfarande att det som jag lite grann vill åt gäller antalet personer som utövar tillsyn i varje enskilt fall. Det är väldigt allvarligt om vi inte ger förtroende åt professionen att arbeta.

Jag nämnde Finland. Precis som ministern sade är det en hyfsat bra organisation. Nej, man kanske inte kan överföra den direkt till Sverige. Men det är ett faktum att man i tillsynsförfarandet hellre gör stickprov på lite olika områden. Man följer verksamheten, som vi gör i de flesta andra sammanhang. Det skulle vara mycket bättre än att ha en tillsynsmyndighet i dag, när tillsynsmannen följer varje enskilt ärende.

Det kan hända att man enbart behöver ändra på riktlinjerna för det arbetet för att det skulle bli mycket bättre. Jag tror samtidigt att de här professionerna hela tiden ska få känna sig starka och få känna att samhället litar på dem. Det är ju det som Finland har visat med att ha en liten organisation i Helsingfors där det är ombudsmän som också är ombudsmän för borgenärerna.

Det är jätteviktigt att vi får den typen av uppföljning och inte en tillsyn, typ gamla öststaterna, där man i varje enskilt ärende har ännu en person som granskar.

Jag är glad över att vår justitieminister är intresserad av att följa ärendet och se hur det ska fortsätta. Men jag kan inte låta bli att fråga ännu en gång: Kan man inte se över vad som kan göras utan att en utredning nödvändigtvis behöver ske? Jag har nämligen också respekt för att vi inte har obegränsat med resurser till utredningarna.

Anf. 5 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! I det jag sade om successiv reformering ligger att vi faktiskt gör förbättringar när vi ser att sådana är möjliga utan stora åthävor. Och i den utredning som är genomförd finns det förslag som är intressanta, som vi tittar på.

Det finns till exempel förslag om att i viss mån öka förvaltarnas självständighet. Det är kanske inte tillräckligt, men det är i viss mån. Det kan finnas sådana saker som man successivt kan titta på, och det är bra.

Man kanske ändå måste bestämma sig för om man vill ha en omfattande och genomgripande reform eller en successiv reformering. När det gäller en genomgripande reform eller stora förändringar är det min uppfattning att det inte är aktuellt just nu med tanke på att vi arbetar med förmånsrätten och en del annat som påverkar förutsättningarna för granskningen. Då måste man vänta och göra saker i rätt ordning.

Samtidigt försöker vi inom departementet naturligtvis ständigt att hålla oss ajour med hur man löser frågor i andra länder, inte minst i de nordiska. Vi har ju ett nordiskt samarbete. Det är självklart att våra specialister hela tiden diskuterar för- och nackdelar med olika system, och vi försöker lära av varandra.

Det som för min del är det centrala i detta är naturligtvis att man har en väl fungerande granskning men också att man har en effektivitet i organisationen. Jag tycker att det är bra att man har löst en del av problemen genom att skattemyndigheten har fått ta över en del av det som uppenbarligen har gett förutsättningar för vissa jävssituationer, att man har försökt lösa det.

Det kan finnas fler sådana saker som vi kan hantera. Men, som sagt, jag kommer inte att föreslå en omfattande reformering när det gäller tillsynen i konkurs förrän vi är klara med det andra och förrän vi har funderat mer på om vi har stora brister i det system som vi har i dag.

Det är naturligtvis väldigt viktigt att detta fungerar på ett bra sätt, eftersom det handlar om att i ordnade former avveckla insolventa gäldenärsers tillgångar och se till att man fördelar dem på ett vettigt sätt till de borgenärer som är aktuella.

Det är ett väldigt ansvarsfullt arbete. Det är väl också skälet till att man kanske har varit lite försiktigare när det gäller att göra dramatiska förändringar, eftersom det är väldigt känsliga frågor.

Jag är inte bekymrad över att det är känsliga frågor, utan vi har vår grundläggande syn. Kan något lösas lite mer vid sidan av staten är det till fördel, men just nu har vi den organisation vi har, och det får fungera på det sättet.

Mitt besked är detsamma som jag gav som svar på den skriftliga frågan. Men, som sagt, det är ett väldigt intressant frågekomplex. Med tanke på att vi kommer med spännande propositioner framöver om förmånsrätten och om samordnat insolvensförfarande är vi i närheten av de här frågorna, som är oerhört viktiga för företagsamheten i landet.

Anf. 6 YVONNE ANDERSSON (kd):

Herr talman! Samordningen av förfarandet när det gäller företagsrekonstruktion och så vidare tycker jag inte har så mycket med det här att göra. Det är i vilket fall inte min poäng med den här interpellationen. Men frågan som sådan har att göra med detta. Min poäng är ju att vi inte ska ha en så stark tillsynsverksamhet att professionen inte får ta sitt regelrätta ansvar.

Jag tycker fortfarande att det är på tok för mycket att det i princip finns en tillsynsmänniska för fem förvaltare. Jag tror mig veta att tillsynen inte är så kraftfull någon annanstans. Det tycker jag att man möjligtvis kan titta över.

Sedan har jag jättemycket respekt för att man inte kan göra genomgripande utredningar, även om jag tycker att det skulle vara bättre att göra en sådan nu än att vänta ett tag, för jag tror att man förr eller senare måste göra det.

Herr talman! Nu har, som ministern sade, tillsynsmyndigheten organiserat om sitt arbete lite i den här riktningen. Det beror på att man själv upplevde att det som man hade sjösatt var fel. Man upplevde det själv när HD:s tidigare ordförande sade att det finns risk för jäv och så vidare. Då är det klart att man försöker organisera om verksamheten. Det är jättebra. Det är i helt rätt riktning.

Jag tror att varje signal från ministern i den här riktningen är värdefull för verksamheten, så att vi kommer åt de delar som är iögonfallande och uppseendeväckande och får bästa möjliga resultat också inom den här branschen.

Jag tackar för ett svar, och jag tackar för möjligheten att få debattera den här frågan med ministern.

Anf. 7 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Herr talman! Detta ska bli mycket kort. Jag glömde några saker som jag ändå tycker är viktiga.

Vi har en ganska stark tillsyn; det är riktigt. Det är möjligt att den är överdimensionerad i vissa avseenden, framför allt när man jämför med andra områden. Det är sällan man får höra att vi har en överdimensionerad tillsyn, så det kan naturligtvis vara roligt att påpeka. Men anledningen till att det kanske har blivit så och anledningen till att man har varit mån om den struktur som vi har är naturligtvis att staten, i samband med konkurshantering, ofta har stora ekonomiska intressen. Det gäller också enskilda. Men det är stora intressen som är känsliga att hantera.

Det handlar också om något slags vilja att försäkra sig mot oegentligheter som ibland förekommer i den här verksamheten. Det är givetvis inget försvar för att ha ett överdimensionerat statligt tillsynsansvar, men det finns ett skäl och jag tycker att man ska ha med sig det. Som jag sade tidigare: I ansvaret för tillsynen ligger att försöka se till att man inte ger utrymme för ekonomisk brottslighet. Ingen ska behöva dra ett kort strå alldeles i onödan. Detta är viktigt när vi försöker få en bättre ordning för att reda ut företagsekonomiska problem och den typen av bekymmer som kan dyka upp och som alltid dyker upp någon gång.

Viljan att säkra detta kan naturligtvis gå lite för långt, men jag tror ändå att det är väldigt viktigt att ta med sig de problemen och den viljan i det arbete man bedriver även framöver. Med detta vill jag säga att jag är övertygad om att man har precis samma ambitioner i Finland och i andra länder, där man har valt andra system. Det finns anledning att vara intresserad av detta.

Det vi kan vara intresserade av är naturligtvis både att säkra fortsatt god kvalitet i verksamheten och kanske också högre effektivitet. Detta får vi återkomma till när tiden är mogen för det.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på interpellation 2007/08:593 om digital mobbning

Anf. 8 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO

SABUNI (fp):

Herr talman! Monica Green har frågat justitieministern vad regeringen anser om nätmobbning och om hon är beredd att satsa på forskning om nätmobbning och på att ställa ekonomiska medel till förfogande för att stoppa mobbningen innan den blir kriminell och därmed åtalbar. Interpellationen har överlämnats till mig.

Barns och ungdomars trygghet är en viktig fråga för regeringen. Alla former av mobbning är oacceptabel och måste motverkas. Mobbning är ofta både skrämmande och kränkande för den som drabbas. Digital mobbning kan, som Monica Green skriver, uppfattas som än mer skrämmande eftersom man inte alltid vet vem avsändaren är och informationen på kort tid kan nå ett mycket stort antal personer.

Det finns ett flertal undersökningar som kartlägger barns och ungas medievanor och hur de upplever och påverkas av olika medier, däribland Internet. Flera aktörer, både statliga och icke-statliga, är engagerade på

området och arbetar med att sprida kunskap och ge stöd till såväl barn och ungdomar som deras föräldrar.

Vi har alla ett ansvar som medmänniskor att visa att vi inte accepterar mobbning vare sig i skolan eller någon annanstans i vårt samhälle. Det är dock föräldrarna som har det yttersta ansvaret för att förmedla normer och värderingar till sina barn och ungdomar. Även skolan, den ideella sektorn och andra barn och ungdomar utgör naturligtvis viktiga resurser i det förebyggande arbetet, liksom ägarna till de mötesplatser, eller så kallade *communities*, där unga umgås på Internet.

Monica Green skriver att mobbning via nätet till sin form är något mer än det vi kan rå på genom olika aktiviteter och program inom skolans ram. Jag är dock övertygad om att det värdegrundsarbete och det arbete mot mobbning som pågår i landets skolor i dag har stor effekt på unga människors attityder och beteende även utanför skolans område. Jag tror att det är nödvändigt att bemöta och diskutera dessa frågor just i skolan, där vi kan nå ut till alla barn och ungdomar.

Därför är det också viktigt att skolornas arbete är kvalitetssäkrat och att man använder metoder som har bevisad effekt. Regeringen har gett Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att genomföra en treårig utbildningssatsning för skolor om forskningsbaserade åtgärdsprogram mot mobbning i skolan. I uppdraget ingår även att utvärdera effekterna av de metoder som skolorna använder mot mobbning i dag. Myndigheten har sedan tidigare god kunskap och erfarenhet av att arbeta med frågor som rör nätmobbning.

På grund av generationsskillnaden och olikheterna i medievanor är kunskapsbristen stor hos många vuxna om nya medier. Bristen på kunskap gäller såväl mediernas positiva som negativa sidor. För att sprida kunskap och öka förståelsen för nya medier och barns och ungas medievanor arrangerar Medierådet utbildningar och seminarier runt om i landet. Dessa riktar sig i första hand till lärare och andra yrkesgrupper som arbetar med barn och unga. Medierådet samarbetar även med Bris som har byggt upp en särskild hjälplinje dit barn och unga kan vända sig för att få råd och stöd kring sina upplevelser på Internet.

I mars i år överlämnade regeringen sin skrivelse om barnpolitikens inriktning de kommande åren till riksdagen. I skrivelsen aviseras en undersökning om vilken kunskap och erfarenhet personal inom exempelvis hälso- och sjukvården, socialtjänsten, skolan och polisen har av de risker för psykisk ohälsa som är förknippade med barns användning av nya medier. Syftet är bland annat att ta fram och sprida goda exempel samt identifiera behov av ytterligare kunskap och samarbete om dessa frågor.

Jag konstaterar, bland annat mot denna bakgrund, att det redan i dag pågår ett omfattande arbete mot olika former av mobbning. Regeringen är emellertid väl medveten om att det förebyggande arbetet ständigt måste följas upp och utvecklas i takt med att mobbningen tar sig nya uttryck. Jag avser därför att tillsammans med mina regeringskolleger även fortsättningsvis noga följa utvecklingen på området.

Då Monica Green, som framställt interpellationen, anmält att hon var förhindrad att närvara vid sammanträdet medgav talmannen att Christina Axelsson i stället fick delta i överläggningen.

Anf. 9 CHRISTINA AXELSSON (s):

Herr talman! Monica Green har ställt en fråga till justitieministern, och nu står jag och diskuterar med integrations- och jämställdhetsministern.

Detta är som sagt en mycket, mycket angelägen fråga. Mobbning har kanske förekommit på olika sätt under en väldigt lång tid; den kanske alltid har funnits. Men det här med nätmobbning är något nytt och något som har kommit i och med att vi exponerar oss mer och mer på nätet. Den mobiltelefon ett barn eller en tonåring kanske fick i julklapp av sina mor- eller farföräldrar kan faktiskt omvandlas till ett hotverktyg där man tar emot sms eller mms där det står ”äckel” eller andra saker.

Medierådet och Barnombudsmannen har också tittat på detta. De lyfter i sin rapport fram att vart tionde av de yngre barnen, alltså barn mellan 9 och 12 år, och hela 17 procent av de äldre barnen, mellan 12 och 16 år, uppger att mobbningen följer med från skolan och in i hemmet – det vill säga, barnen kommer inte undan. Det är också stora skillnader mellan könen. Flickor blir i högre grad än pojkar utsatta för mobbningen.

Organisationen Friends har tittat lite extra i Skåne. Där uppger hela 27 procent av de unga att de någon gång har varit utsatta för mobbning, varav över 15 procent för nätmobbning. De har alltså fått anonyma sms eller mejl som skickats till dem på sajter eller via *communities*.

Det finns också en annan typ av mobbning: När man går in på en *community* och ska chatta med sina vänner stänger de andra ungdomarna helt plötsligt ned, och man märker att man är ensam kvar på sajten.

Jag tycker att ministern i sitt svar tar för lätt på de här frågorna. Regeringen är medveten om det förebyggande arbetets vikt, säger man, och man vill ständigt följa upp och se hur mobbningen utvecklas och tar sig nya uttryck.

Men jag tycker inte att det räcker med att säga så. En tjej som hade blivit mobbad sade i en av de här undersökningarna: Jag försökte gömma mig och skolka för att slippa gå till skolan, där jag blev mobbad. Men i stället fick jag en massa hemska sms från olika personer. Det kändes verkligen hemskt. Jag grät jättemycket.

Det är föga tröst för henne och andra att regeringen säger att man noga ska följa utvecklingen. Jag vill nu höra med ministern: Är det inte så att vi måste ta i med lite mer krafttag i det här för att förhindra att denna mobbning till slut tar sig sådana uttryck att den blir åtalbar och kriminell?

Anf. 10 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO
SABUNI (fp):

Herr talman! Jag håller med Christina Axelsson om de problem hon beskriver. Monica Green har också beskrivit dem i sin interpellation, som var ställd till justitieministern men har överlämnats till mig som har ansvar för ungdomspolitiken.

I mitt svar beskriver jag väldigt mycket av det som händer. En sak är att jag inte tror att vi enbart kan jobba mot nätmobbning. Jag tror att mobbning är ett uttryck för att i det här fallet barn och unga inte förstår att respektera sina medmänniskor, att ha respekt för varandra. Då tror jag att det värdegrundarbete som pågår i våra skolor är en viktig bas att utgå från. Föräldrarna har ett ansvar hemma, men också vi som vuxna med-

människor i samhället har ansvar för att överföra värderingar till barn och unga.

Myndigheten för skolutveckling har fått 10 miljoner som satsas i skolor för att utbilda lärare i evidensbaserade och forskningsbaserade programmetoder för hur man kommer till rätta med mobbning. Där ingår också mobbning på nätet.

Datainspektionen jobbar med de här frågorna. De har en hel hemsida där barn och unga kan få reda på mer just när det gäller kränkningar på nätet.

För Allmänna arvsfondens medel har vi sagt att man ska prioritera projekt som handlar om våld, kränkningar och också om mobbning som det beskrivs i frågeställningen. Det är väldigt många som jobbar med de här frågorna.

Medierådet forskar kring barns och ungas medievanor.

Jag skulle vilja säga så här: Det kommer aldrig att vara nog. Jag tror att mobbning kommer att ta sig olika former och olika uttryck. Man kommer att kunna använda sig av olika tekniker. Jag kan beklaga om vi aldrig kommer att komma till rätta med det. Men jag skulle vilja ställa motfrågan till Christina Axelsson: Vad utöver det som görs i dag saknar du och tycker att regeringen bör titta närmare på?

Väldigt mycket görs. Vi måste följa upp. Vi måste lära oss vad som funkar och vad som inte funkar. Vi måste blicka utåt, också till andra länder, och se vilka metoder som används. Men för tillfället har vi gjort väldigt stora satsningar. Är det så att det finns ytterligare någonting som borde göras som regeringen ännu inte har gjort skulle jag uppskatta att få höra förslag på ytterligare åtgärder.

Anf. 11 CHRISTINA AXELSSON (s):

Herr talman! Den socialdemokratiska regeringen satsade ju under förra mandatperioden på de här frågorna, och den nuvarande borgerliga regeringen har också tagit upp dem. Men det är viktigt att man gör mer, att man hela tiden faktiskt initierar mer arbete, mer forskning. Ministern säger här att man håller på att utveckla metoder. Det är jättebra att man utvecklar metoder, men de här metoderna behöver också spridas så att det så att säga blir på riktigt.

I sitt svar säger ministern själv att det är föräldrarna som har det yttersta ansvaret för att förmedla normer och värderingar till sina barn och ungdomar. I samma svar sägs att det man satsar på nu är utbildningar och seminarier runt om i landet, och dessa riktar sig i första hand till lärare och andra yrkesgrupper som arbetar med barn och unga. Det är jättebra. Men det behövs mer. Det behövs mer tillsammans med föräldrar. Det är där man skulle behöva mer medel.

Att skolan får medel, att Myndigheten för skolutveckling får medel tycker vi är jättebra. Men precis som i de här undersökningarna säger ungdomarna själva faktiskt att skolan fortfarande gör för lite för att förhindra mobbning. Därför är det så oerhört angeläget att man nu gör än mer. Jag tror alltså att den forskning som finns inte är tillräcklig och att man skulle behöva sätta till mer medel för att få mer forskning.

Under förra mandatperioden kritiserade Folkpartiet oss socialdemokrater när vi hade regeringsmakten för att det gjordes för lite. Nu är det upp till bevis. Vad är det ni vill göra? Vad är det ni ser? Nu har ni chan-

sen. Nu sitter ni i regeringen och skulle faktiskt kunna göra en hel del för att verkligen ta de här unga flickornas och pojkarnas problem på allvar.

Jag går tillbaka till flickan Therese som skrev att hon skolkade för att slippa sina plågoandar. I stället fick hon en massa mejl, sms och annat. Det kändes jättehemskt. "Jag grät jättemycket." Det är klart att hon, hennes klasskamrater, deras föräldrar med flera behöver få en utbildning i det här. Det är det jag saknar. Jag saknar just att man gör någonting tillsammans för att sprida de metoder som finns. Det räcker inte med bara metoder. Vi måste också komma till skott.

Anf. 12 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO

SABUNI (fp):

Herr talman! Christina Axelsson menar att mer måste göras och att vi måste upp till bevis därför att den förra regeringen fick kritik på detta område. Jag menar att mer redan har gjorts. 10 miljoner satsas faktiskt på evidensbaserade arbetsmetoder. Det betyder att metoder som visat sig ge resultat nu ska spridas och läras ut i våra skolor för att lärarna ska kunna kommunicera med barnen om de här frågorna och också för att lärarna ska kunna hantera de här frågorna.

Jag sade återigen att föräldrarna har det yttersta ansvaret. Det är klart att föräldrarna kan behöva utbildning, och det får de också via Medierådet. Bland annat kan föräldrarna delta och få information om just hur den nya medievärlden och Internet fungerar så att de vet vad barnen pysslar med när de är uppkopplade. Men ett samtal mellan en förälder och ett barn måste inte bygga på beprövade forskningsmetoder som det till exempel måste göra inom skolans ram när en lärare ska prata med flertalet barn. Där är det viktigt med arbetsmetoder som fungerar för ett samtal. Men hemma ska man väl inte behöva forskningsbaserade metoder för att kommunicera med sina barn om de värderingar som man ändå tycker att vårt samhälle ska vila på.

Vi har initierat en dialog om förstärkt gemensam värdegrund. Där kommer skolorna också att vara en viktig part, men inte bara skolorna utan också ungdomsorganisationer. Jag tycker precis som Christina Axelsson att det är viktigt att de här frågorna gång på gång diskuteras, att värderingarna gång på gång överförs till nya generationer, för jag tror inte att de reproduceras av sig själva, utan det handlar om vuxengenerationens ansvar att hela tiden överföra de här värderingarna till unga. Det är ytterligare en sak.

Vi jobbar inom Regeringskansliet med en forskningspolitisk proposition som ska bli klar till hösten. Där kommer också att finnas möjligheter för forskarvärlden att få ytterligare tillgång till medel för att kunna forska också kring mobbningsfrågor och mobbning på nätet. Vi gör väldigt mycket.

Jag kan fortfarande beklaga, men oavsett hur mycket vi gör tror jag inte att vi någonsin kommer att uppleva ett samhälle där ingen mobbas. Det som är viktigt i det här fallet är att det finns vuxna som ser, att det finns vuxna som kan sätta stopp när det händer och att det finns vuxna och myndigheter som barn kan vända sig till i den mån de behöver hjälp och stöd. Men, som sagt, vi kan bara överföra värderingar när vi kan kommunicera med barnen inom skolan, inom organisationsvärlden och

allra viktigast i våra egna hem. Vi som vuxna måste kommunicera med våra barn.

Det är det jag ser att vi kan göra. Tror Christina att det finns ytterligare saker att göra som faktiskt kan få slut på detta fenomen är jag idel öra och lyssnar till det.

Prot. 2007/08:104
5 maj

Svar på
interpellationer

Anf. 13 CHRISTINA AXELSSON (s):

Herr talman! Om vi lyssnar till vad Barnombudsmannen säger, om vi hör på vad Bris, Friends, Unga Örnar och andra organisationer som arbetar med barn och unga säger kan vi notera att deras krav är ökade föräldrautbildningar, särskilt när det gäller de högre åldersgrupperna. Sedan önskas mer samverkan mellan skolan och föräldrarna.

Om de metoder som vi pratar om ska fungera måste elever, föräldrar och lärare tillsammans förstå det här. Det är inte meningen att det ska bedrivas forskning i hur man kommunicerar med barn, utan forskningen ska ligga till grund för att utveckla metoder. Men då behövs det också lite pengar. Därför, ministern och Folkpartiet i all ära, som faktiskt har drivit de här frågorna, kvarstår Monica Greens fråga: Kommer det i den kommande forskningspropositionen med någonting om att man ska satsa än mer på forskning om nätmobbning? Kommer det att ställas ekonomiska medel till förfogande för att utbilda föräldrar och för att ge organisationer möjligheter att arbeta med de här frågorna på ett adekvat sätt så att vi, även om vi inte får stopp på mobbningen, åtminstone kan få fler att inse vad det handlar om innan de faktiskt blir kriminella och kommer att åtalas?

Anf. 14 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO
SABUNI (fp):

Herr talman! Jag håller med Christina Axelsson om att samverkan mellan lärare och föräldrar är viktig, framför allt på detta område. Jag kan bara önska att föräldrar hade mer tid att samverka ännu mer med skolan. Men det är inget som man behöver satsa pengar på, utan det handlar snarare om att föräldrarna ska ha tid.

Föräldrautbildningar finns. Medierådet erbjuder den typen av utbildningar runt om i landet. Där handlar det också om tid. Man ska få livet att gå ihop, och det är inte alltid säkert att man hinner gå på de utbildningar som eventuellt hålls på dagarna när man själv är på sin arbetsplats. Det är klart att det kanske finns möjligheter att hitta sätt att hålla den typen av utbildningar på kvällar och helger, men det handlar mer om tid än att det skulle saknas resurser eller utbildningar för föräldrar att delta i.

Det pågår ett beredningsarbete inför forskningspropositionen. Vi kommer inte att styra forskningen på det sätt som Christina Axelsson och Monica Green efterfrågar i interpellationen. Det kommer att finnas mer pengar till forskning. I de discipliner där det forskas i dessa frågor kommer det att ges större utrymme att fortsätta att forska i frågorna. Men det är forskarna själva, lärosätena själva, som ska välja vad de vill forska om. Det här fenomenet är så pass viktigt, och vi ser att det tar sig nya uttryck och att nya tekniker används, att jag inte alls är orolig för att den forskning som finns kan bli till och med bättre och mer därför att behovet blir större och större. Jag kan bara önska att forskningspropositionen ska innehålla så pass mycket pengar att det räcker till forskningen, men exakt

vilken typ av forskning det ska vara fråga om kommer varken jag eller någon annan i regeringen att styra över.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på interpellation 2007/08:603 om kulturpolitikens förankring i den representativa demokratin

Anf. 15 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Anneli Särnblad har frågat mig vad jag ämnar göra för att förankra utredningsväsendet i hela Sverige och inte göra det enbart till ett verktyg för sittande regering.

Frågan är ställd mot bakgrund av de två utredningar som regeringen tillsatt för att ta fram förslag om dels kulturpolitikens inriktning och arbetsformer, dels villkoren för radio och tv i allmänhetens tjänst.

Inledningsvis vill jag poängtera att kommittéväsendet fyller en viktig demokratisk funktion och är en central del av den svenska förvaltningsmodellen. Kommittéerna har till uppgift att ta fram fakta, analysera dem och lägga fram förslag som ska ge regeringen väl underbyggda och tillförlitliga beslutsunderlag.

Det är regeringens ansvar att organisera det statliga kommittéväsendet så att kraven på effektivitet, kvalitet och offentlighet tillgodoses. Det görs i varje enskilt fall en prövning av vilken utredningsform som är mest ändamålsenlig. Det kan vara antingen en parlamentarisk kommitté, en ordförandeled kommitté eller en särskild utredare.

Kulturutredningen är en kommitté med en ordförande och fyra övriga ledamöter som besitter sakkunskap inom olika delar av kulturområdet och den statliga förvaltningen. Översynen av villkoren för radio och tv i allmänhetens tjänst görs av en särskild utredare.

Jag delar Anneli Särnblads uppfattning om vikten av offentlighet, insyn och samråd med berörda parter i kommittéernas arbete. Detta kan dock tillgodoses på olika sätt. Till exempel har Kulturutredningen, i enlighet med de direktiv som regeringen beslutat, knutit till sig en referensgrupp med företrädare för samtliga riksdagspartier. Kulturutredningen har även knutit till sig ett antal övriga referensgrupper inom olika sakområden och har dessutom haft en rad möten med företrädare för kulturlivet runt om i Sverige för att inhämta synpunkter och förankra arbetet.

På liknande sätt ska Public service-utredningen enligt direktiven under arbetets gång ha en dialog med riksdagens partier och ha kontakter med public service-företagen och berörda myndigheter. Utöver detta har utredningen träffat ett stort antal andra aktörer, till exempel företrädare för företag och organisationer på medieområdet, under arbetets gång.

Regeringen har alltså gett tydliga direktiv till utredarna att utifrån ett öppet arbetssätt ha dialog och kontakter med både riksdagens partier och andra berörda aktörer. Samtidigt har regeringen sett det som viktigt att valet av utredningsform ger utrymme för största möjliga effektivitet och ändamålsenlighet i arbetet.

Anf. 16 ANNELI SÄRNBLAD (s):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret.

När jag ställde frågan var jag intresserad av hur svaret skulle bli. Jag hörde kulturministerns svar, där hon poängterade att kommittéväsendet fyller en viktig demokratisk funktion. Jag har sedan sett hur man handlar i olika utredningar, och jag tycker att man inte följer sin principiella uppfattning i frågan.

Vi är 349 ledamöter som sitter i Sveriges riksdag, och en hel del väljare har röstat på oppositionen. Ministern har i många tv-sändningar och andra medier sagt att hon vill ha en bred och hållbar kulturpolitik för framtiden. Men om hon menar vad hon säger borde hon också lyfta in oppositionen i en dialog för en bred politik inom kulturpolitikens framtid.

Man kan se lite olika på frågan om verkligt inflytande eller inte. Det talas om en referensgrupp. Om ministern menar vad hon säger vore det klädsamt om Kulturutredningen hade blivit en bred parlamentarisk utredningsgrupp där de politiska partierna varit med från början. Men vi ser nog där lite olika på saken.

Titta på public service-frågan. Den här regeringen har rivit upp något som en majoritet i riksdagen var överens om. När sedan en utredning tillsätts i denna viktiga fråga är det en ensamutredare. Det är anmärkningsvärt. Där borde man ha sett till att alla partierna i riksdagen var med för att få en bred uppgörelse i framtiden också i denna för Sverige viktiga fråga.

Jag menar att för kulturens del och för Sveriges del hade det varit viktigt om ministern haft en bred uppgörelse i politiken. Om vi möts över partigränserna, sitter i en utredning och för en dialog, kan det bli ett bra och långsiktigt politiskt beslut för framtiden. Det är anmärkningsvärt. Jag skrev interpellationen för att ta upp frågan om vikten av att ha en dialog – den representativa demokratin. Folket har valt oss 349 ledamöter till denna riksdag. Det är klart att det går att ha ensamutredare i många frågor, men i stora politiska framtidsfrågor är det bäst med en bred diskussion i public service-frågan och i kulturpolitiken.

Anf. 17 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Jag tror inte att det är någon större oenighet mellan Anneli Särnblad och mig när det gäller vikten av dialog och vikten av ett öppet samtal. Sedan kan man alltid fråga sig hur man bäst når en sådan dialog, om man vill få fram alla möjliga synpunkter. Det vill vi.

Vi kan börja med Kulturutredningen, som Anneli Särnblad nämner. Den har ett speciellt arbetssätt. Utredningen har en referensgrupp knuten till sig med företrädare för samtliga sju partier i riksdagen. Annika Nilsson sitter för Anneli Särnblads eget parti. Vad jag har förstått har det varit en öppen dialog, ett givande och tagande i diskussionerna mellan utredarna och denna grupp. Jag är inte ett dugg bekymrad i den delen för att dialogen inte skulle verka.

Eftersom vi talar om öppenhet och behov av dialog, finns det också många andra som är berörda av Kulturutredningen.

Jag skulle vilja säga att det är ett mycket öppet arbetssätt som kulturutredningen har med möten, referensgrupper och expertgrupper. Jag tror att de har träffat drygt tusen personer på olika platser i Sverige under de nio, tio månader som utredningen hittills har arbetat.

Public service-utredningen skiljer sig i många delar från den tidigare utredningen som var parlamentarisk. Det här är inte fråga om någon omfattande översyn utan det handlar snarast om hur man stärker public service-uppdraget. Detta har vi diskuterat flera gånger tidigare.

Jag är lite förundrad över att Anneli Särnblad talar om principiell uppfattning och att det är anmärkningsvärt. Hur såg det ut tidigare? Här har vi faktiskt en förändring. Vi kan fråga oss om den är bra eller inte. Riksdagens revisorer har granskat hur utredningsväsendet och kommittéväsendet har förändrats under tidens gång. År 1981 var ungefär var tredje utredning parlamentarisk. Nu är det var tionde utredning.

På kulturområdet där Anneli Särnblad och jag är förankrade och djupt engagerade tillsattes det under den förra mandatperioden – alltså med en socialdemokratisk regering som tydligen är så otroligt engagerad i att det ska vara parlamentariska utredningar – en orkesterutredning med en ensamutredare. Ingen skugga över Astrid Assefå, men det var en ensamutredare. Vi har Klenoder i tiden med Keith Wijkander som är strålande bra – han är också vår huvudsekreterare i kulturutredningen. Det var en ensamutredare. När det handlar om det internationella kulturlivet var det Ingrid Dahlberg. Hon är strålande bra. Hon är ordförande för Skansen och för Svensk scenkonst. Det var en ensamutredare. Barnkulturutredningen hade förvisso en viss parlamentarisk sammansättning med representanter för Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna – inte en enda representant för allianspartierna. Det hindrar inte att vi tar till oss många av de förslag som har kommit fram i Barnkulturutredningen. Plats på scen som handlade om jämställdheten innehåller också mycket intressant. Inte heller det var en parlamentarisk utredning utan en kommitté under ledning av Birgitta Englin som är en strålande duktig chef för Riksteatern. Hon sitter också med som expert i vår kulturutredning.

Jag förstår uppriktigt sagt inte varför Anneli Särnblad är så upprörd med tanke på att hennes eget parti har verkat i helt annan riktning tidigare.

Anf. 18 ANNELI SÄRNBLAD (s):

Herr talman! Jag har förstått att ministern inte lyssnar eller förstår vad jag menar. Jag vill säga att jag inte över huvud taget kritiserar någon som sitter i en utredning för att inte ha kompetens. Det vill jag markera.

Jag har suttit i både majoritet och opposition i kommunpolitiken och landstingspolitiken. Jag har lärt mig att om man vill ha en bred och djup förankring i olika partier – oavsett partifärg – och om man vill ha framgång i politiken med ett stabilt förslag som håller oavsett vilket parti som styr en kommun eller ett landsting brukar man bjuda in alla parter från början. Ministern och jag ser på olika sätt på det.

För mig är det viktigt att många får vara med när man ska ha en bred uppgörelse och få bra politiska beslut som håller över tid. Där skiljer vi oss åt. Det visar sig väldigt tydligt nu i debatten.

Jag vill att vi ska nå ett bra resultat. Om man säger till ett parti att de får vara med och tycka lite vid sidan om men att vi kör en utredning så har man redan från början tydligt markerat att de får vara med i en referensgrupp och att man sedan kommer att dundra fram med sina förslag ändå. Jag tycker att det är bra med referensgrupper, men vi ser olika på detta.

För mig är verklig insyn att man får vara med och spela från början. Det är inte att man får sitta på läktaren ett tag, utan man är ute på plan och passar bollar i olika frågor, oavsett vad man tycker. Om det ska bli ett bra mål kan det vara bra att ha passat några gånger. Då kanske man kommer överens om att passa på plan så att man får bra resultat.

Jag tycker också att public service-frågan är anmärkningsvärd. Den har varit väldigt livad. Man bröt alltså upp ett avtal som en majoritet i riksdagen hade varit överens om. Då borde man ha den magkänslan och den fingertoppskänslan att man insåg att det kanske var viktigt att alla partier var med från början. Det är det jag menar.

Jag har inte någonting emot dem som utreder frågan. De är mycket kompetenta och duktiga personer. Men ministern förstår inte och lyssnar inte på vad jag säger. Jag tycker att det är sorgligt.

Det gäller också Kulturutredningen, som ministern säger. Om vi ska få en hållbar kulturpolitik för framtiden oavsett partifärg hade det varit bra om vi hade kommit överens i vissa viktiga frågor.

Vi ser olika på detta. Det är tråkigt, men vi får hoppas att det blir viss förändring i framtiden när det gäller synen på den representativa demokratin.

Anf. 19 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Nej, Anneli Särnblad, jag tycker inte att det är sorgligt. Jag tycker att det är väldigt hoppningivande med den kulturutredning som nu arbetar just därför att den har blivit så väl mottagen. Det finns en stor längtan efter att få diskutera de här frågorna och ett behov och önskemål om att det ska hända något nytt. Det har det inte gjort på länge trots att omvärlden har förändrats.

Jag är väldigt glad över den här utredningen. Eftersom vi inte tycker olika när det gäller sammansättningen utan är eniga om att det är väldigt kompetenta utredare hoppas jag att Anneli Särnblad ska tycka att det är välkommet att utredningen har kommit till.

Man kan ju alltid ha synpunkter på hur en utredning ska vara sammansatt. Anneli Särnblad ser helst att det är en parlamentarisk utredning och tror att det borgar för stabilitet och förändring över tid. Jag är inte helt övertygad om det. Vi kan också konstatera att tydligen inte heller den förra regeringen var det eftersom den inte tillsatte utredningar som var parlamentariska – inte en enda på kulturområdet.

Den som möjligen finns är Mål i mun. Det var ett utskottsinitiativ, så det var inte heller något som kom direkt från Kulturdepartementet.

Rätt eller fel, men så har det sett ut över tid. Det har väl också att göra med att utredningarnas uppgift delvis har blivit en annan. Från att ha varit mer kunskapsbyggande och faktasamlade handlar det nu mer och mer om att kunna leverera konkreta förslag.

Det finns många som har sett tillbaka. När vi diskuterade hur en framtida utredning ska vara organiserad kunde man titta på den förra

utredningen, den som levererade ett resultat 1995. Den var parlamentarisk. Den beskrivs som något av elefantiasis. Man försökte greppa allting. Det slutade med att man egentligen inte kom fram till några förändringar över huvud taget. Det blev ett status quo.

Det är inte den situation vi befinner oss i nu. Sverige har förändrats radikalt sedan 1974 års kulturpolitik. Vi är med i EU. Vi har en omfattande invandring. Vi har en omfattande urbanisering. Den nya tekniken finns här. Verklighetsbilden ser helt annorlunda ut. Då är det viktigt att det blir en kulturutredning som kan leverera.

Det pågår hela tiden en politisk process. Den pågår i kulturutskottet. Det är diskussioner i kammaren. Referensgruppen gör inspel. Den sitter inte alls passiv och tyst. Det är inte den bild som jag har fått. När utredningen väl har lagt fram ett förslag kommer den politiska processen i gång med remissbehandlingar och diskussioner inför propositionsskrivande. Ju fler som deltar i kulturdebatten och på olika sätt är involverade i kulturutredningen desto gladare blir jag. Det kommer att borga för att det här blir förslag som kommer att hålla för framtiden.

Anf. 20 ANNELI SÄRNBLAD (s):

Herr talman! Ju mer vi debatterar desto längre ifrån varandra kommer vi. Du förstår mig inte över huvud taget i den här frågan kan jag känna.

Det är jättebra att vi ser på kulturpolitiken för framtiden. Både du och jag brinner för kulturpolitiken i framtiden.

Men kulturministern svarade inte på frågan om public service. Tycker inte ministern att det är lite oroväckande att inte alla partier är med i denna viktiga fråga? Den moderatledda regeringen rev upp den frågan när riksdagen var överens och det fanns en majoritet. Ser ministern inte hur viktigt det hade varit att sammanföra alla partier igen för att komma överens i den frågan? Jag blir nästan upprörd över att ministern inte förstår vad det är som jag vill poängtera och vikten av att alla är med från scratch.

Jag kan säga till ministern att vi har stora debatter här i kammaren om kulturpolitiken. Men vi har över huvud taget inte sett något intresse från den borgerliga sidan här i kammaren för vad vi socialdemokrater tycker.

När det gäller att ha en dialog tycker jag inte att vi har samma språk. Dialog för mig är att man får vara med och spela och inte sitta på läktaren och hurra. Det handlar om att över partigränserna bygga en framtid och en hållbar utveckling.

Ministern säger att det blir en hållbar kulturframtid. Men vi vet inte hur kammaren ser ut 2010. Förhoppningsvis ser den helt annorlunda ut än i dag. Jag menar att det hade varit klädsamt om ministern hade tillsatt en parlamentarisk utredning i denna viktiga fråga därför att det 2010 förhoppningsvis ser helt annorlunda ut. Då hade vi ändå kunnat ha en hållbar kulturpolitik.

Anf. 21 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Jag brukar inte ha svårt att förstå folk. Jag tycker inte att jag har svårt att förstå Anneli Särnblad heller. Däremot har jag svårt att förstå varför det inte finns en rejäl självkritik om det nu är så viktigt med dessa parlamentariska utredningar och varför detta inte fanns i en större omfattning under den tidigare mandatperioden, men det gjorde inte det.

Jag kan lägga till några ytterligare namn på min lista. Anders Forsman utredde konstnärernas villkor. Det var en ensamutredare. Yvonne Rock svarade för utredningen om mångkulturåret. Detta är utmärkta personer vilkas kompetens och kunskap också finns med hos alliansregeringen.

Ibland inträffar det val, och det händer att det blir en ny regering. Så skedde 2006. Då omprövas ibland politiken. När det gällde Public service-utredningen var det en enig regering som ansåg att det var rätt att korta sändningstillståndet till tre år för att man skulle se över förutsättningarna, just för att stärka public service.

Det kan inte ha undgått Anneli Särnblad att det är väldigt mycket som sker på medieområdet just nu och att det finns hot mot public service. Och det hotet kommer inte från alliansregeringen.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på interpellation 2007/08:608 om åldersgräns på bio och föräldrars ansvar

Anf. 22 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Jessica Polfjärd har frågat mig vad jag avser att göra för att ändra lagen om vuxenmedverkan på biograf för att främja individuellt ansvarstagande.

Jessica Polfjärd är kritisk till att den så kallade regeln om vuxenmedverkan på biograf inte gäller filmer med en 15-årsgräns. Regeln innebär att barn som inte fyllt 7 år får gå på film med 7-årsgräns i en myndig persons sällskap, det vill säga någon som har fyllt 18 år. På samma sätt får barn som fyllt 7 men inte 11 år se en 11-årsfilm på bio tillsammans med en myndig person. Den högsta åldersgränsen 15 år omfattas däremot inte av ledsagarregeln utan är absolut.

Den nuvarande lagstiftningen, lagen om granskning och kontroll av videogram, eller granskningslagen som den kallas, är från 1990. Det har skett en dramatisk förändring av den tekniska utvecklingen och medieutvecklingen sedan lagen trädde i kraft. Jessica Polfjärd nämner också detta. Förändringen inom medieområdet har i hög grad påverkat konsumtionen av rörliga bilder, inte minst barns och ungas medievanor och vardag. Samtidigt som nya möjligheter till kommunikation, kreativitet och eget skapande öppnas har också risken ökat för att barn och unga hamnar i situationer som kan vara olämpliga, skadliga och olagliga.

Det centrala har därmed flyttat från att enbart handla om att skydda barn från skadligt medieinnehåll till att uppmärksamma riskerna med barns och ungas interaktiva medievanor. På grund av generationsskillnader och olikheter i medievanor är kunskapsbristen stor hos många vuxna om nya medier. Samtidigt sker barns mediekonsumtion på fritiden utan närvaro av vuxna.

Flera aktörer, däribland Medierådet, det vill säga före detta Våldsskildringsrådet, är engagerade med en rad olika förebyggande insatser för att sprida information och öka kunskapen. Medierådets verksamhet är i första hand inriktad på att stärka barn och unga som mediekonsumenter och föräldrar i deras föräldraroll. En ökad kunskap och förståelse för

barns och ungas mediesituation är en av grunderna för det individuella ansvaret.

Den uppföljning som Jessica Polfjärd refererar till är *Rapport om erfarenheter av regeln om vuxenmedverkan på biograf*, som lämnades av Medierådet 2002. Som underlag till rapporten gjordes en intervjuundersökning som riktade sig till föräldrar. Det visade sig att majoriteten av föräldrarna som ingick i undersökningen ville ha kvar nuvarande regler. Föräldrarna ville alltså inte att barn som fyllt 11 år skulle få se filmer med 15-årsgräns på bio om de var i sällskap med en myndig person, det vill säga någon som fyllt 18 år. Eftersom det är föräldrarna som har det yttersta ansvaret att förmedla värderingar och normer till sina barn och ungdomar tycker jag, till skillnad från Jessica Polfjärd, att det inte går att bortse från att flertalet föräldrar ville ha kvar en absolut åldersgräns på bio.

Mot denna bakgrund anser jag att det pågår ett arbete för att främja det individuella ansvaret för barns och ungas mediesituation. Vad gäller den nuvarande lagstiftningen för offentlig visning av film uppmärksammade regeringen i budgetpropositionen för 2008 att det finns behov av att analysera lagstiftningen utifrån bland annat den tekniska utvecklingen. Jag avser därför att tillsammans med mina regeringskolleger noga följa utvecklingen.

Anf. 23 JESSICA POLFJÄRD (m):

Herr talman! Jag börjar med att tacka statsrådet för svaret på min interpellation. Det gläder mig att ni har uppmärksammat detta och också sett att lagstiftningen i dag kanske är lite föråldrad med tanke på takten i den tekniska utvecklingen. Den lagstiftning som vi diskuterar här är till och med myndig, det vill säga att den är från 1990 och 18 år gammal, och mycket har hänt sedan dess.

Jag är glad över att regeringen väljer att följa frågan och titta på lämpliga lösningar. Man kommer kanske fram till ett förslag som är bra och kan ta ett helhetsgrepp på hela lagstiftningen samtidigt.

Naturligtvis hade jag hoppats att kulturministern med lätta steg skulle springa tillbaka till departementet och försöka ordna till detta så snabbt det bara gick. Men jag kan ge mig till tåls om det blir ett bättre resultat.

Anledningen till interpellationen är att medföljarregeln inte gäller 15-årsgränsen utan att 15-årsgränsen är absolut, det vill säga att man måste ha fyllt 15 år för att kunna se en sådan film oavsett om föräldern i fråga är med eller inte.

Jag kan tycka att det skulle finnas ett större mått av utrymme för föräldrarna att själva kunna bedöma huruvida en 14 ½-åring är mogen att se en James Bond-film eller inte. Detta utrymme finns inte i dag. Jag tycker att man skulle kunna ha en rekommendation och använda den regel som gäller 7- och 11-årsgränserna, det vill säga att en myndig person medföljer och på så sätt garanterar att barnet i fråga klarar av detta.

Det är naturligtvis så att många filmer kan kräva förklaringar och att man samtalar om det som man har sett. Jag vill själv aktivt främja att mina barn tittar på till exempel nyheter. Men ibland är verkligheten påtaglig, brutal och otäck, vilket gör att man som förälder får be barnen titta bort eller till och med gå ut ur rummet.

Det är väl så man vill att föräldrar ska kunna göra, alltså att de själva gör bedömning och själva kan avgöra barnets mognad för att ta till sig viss kultur eller medier.

Tidigare i debatten har föräldranärvaron diskuterats. Det är väl så att vi som föräldrar inte alltid är närvarande när barnet konsumerar video. På Internet finns det ju ingen åldersgräns, utan allting är tillgängligt – det gäller då från film, klipp och det skrivna ordet – så visst är föräldraansvaret stort också i det avseendet.

Jag tänkte också ta upp frågan om den utredning som kulturministern hänvisar till och där man säger att det bland föräldrar finns en positiv syn på att bibehålla 15-årsgränsen och att den ska vara absolut. Man har gjort en undersökning bland föräldrar som har barn i lägre åldrar, fyra–tio år.

Om man återigen skulle fråga de här föräldrarna, vilkas barn i dag är sex år äldre än de var när undersökningen gjordes, skulle utfallet, tror jag, kunna bli ett annat. Här skulle jag vilja göra ett medskick, kulturministern! Kanske kunde man göra en utredning där barnens ålder är mer adekvat i förhållande till den fråga som ställs.

Anf. 24 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Jag tror att Jessica Polfjärd och jag är rätt överens om att det här är ganska knepiga frågor. Många gånger blir det rätt bisarra situationer i vardagen, till exempel det som Jessica Polfjärd nämnde om med en, låt säga, 14 ½-åring som inte kan följa med sina föräldrar och se en film med 15-årsgräns – en film som kanske efter ett par månader kan visas på dvd. Det är möjligt att attityderna här förändras över tid.

Samtidigt är det här, som sagt, svåra frågor men kanske inte just när det gäller principerna för offentliga visningar. Vi vet ju alla att det här är tillgängligt. Våldigt mycket våld är tillgängligt via andra medier – detta sagt utan att jag för den skull ska ägna mig åt någon form av moralpanik, för det är inte min mening.

Genom andra undersökningar vet vi också att barn, kanske framför allt mindre barn men även större barn, tar mer illa vid sig av det som är verkligt våld. De flesta kan faktiskt skilja på verkligt och fiktivt våld. En del kan inte det. Det är också därför som vi har Granskningsnämndens tuffa bestämmelser om vad som får visas på *prime time*.

För att försöka dela upp det här så har vi till exempel censuren för vuxna som Statens biografbyrå har med i sina regler trots att det inte har klippts i en film på, tror jag, närmare 13 år och kanske mer än så. Det är inte någon nyhet att det parti som både Jessica Polfjärd och jag tillhör, Moderaterna, länge har talat för att den här regeln borde göras om och att Statens biografbyrå möjligen borde få helt andra uppgifter.

Medierådet har, som jag ser det, en viktig funktion inte minst därför att de har en levande dialog med branschen när det handlar om dataspel. Man följer Internet och har en pågående dialog med unga som är aktiva på Internet, vilket inte är minst viktigt för att förstå vad som händer.

Sverige är ordförande i Nordiska ministerrådet under det här året. Vi kommer att ha en konferens i höst – i november vill jag minnas – om barns och ungas medievanor, för frågan är viktig inte bara här i Sverige utan i hela Norden och i hela Europa.

Balansgången är svår här. Jag hoppas att man får till stånd en utredning som ser över granskningslagen, för det här får naturligtvis uppdater-

ras. Inte desto mindre finns det väl skrivet i FN:s barnkonvention, som Sverige har skrivit under, att barn inte bara har rätt till information och kunskap utan också har rätt till skydd från skadligt medieinnehåll.

Anf. 25 JESSICA POLFJÄRD (m):

Herr talman! Tack, Lena, för det senaste svaret! Också jag tror att vi i grund och botten är ganska samsynta i frågan.

Jag flyttar nu fokus från föräldrar och barn, för man har sett att detta också blir lite av en arbetsmiljöfråga för dem som ytterst ska göra bedömningen – i det här fallet de vaktmästare som arbetar på biograferna. Flera gånger i veckan konfronteras de med arga föräldrar som inte tillåts se en film tillsammans med sina barn. Det här ger upphov till en kanske lite godtycklig tillämpning av lagen rent praktiskt. Det är svårt att bedöma ett barns ålder när medföljande föräldrar går i god för att barnet har fyllt 15 år och barnet självt kanske inte alltid kan uppge det korrekta födelseåret. Också här hamnar man i en svår situation. Det upplevs som väldigt jobbigt och ansträngande i ett arbetsmiljöperspektiv.

En aspekt som jag tycker att man kan ta med sig när det gäller tillämpningen handlar alltså om hur man ytterst ska kunna bevisa och gå i god för att barn är så gamla som de är. Det finns ingen anledning att uppmana sina barn att ljuga om sin ålder. Det är alltså en annan del som jag skulle vilja ha med här.

Jag tycker att kulturministern har en väldigt verklighetsförankrad syn på hur mediekonsumtionen i dag ser ut bland unga. Jag tror inte att lagstiftningen hinner med. Hela tiden är vi snäppet efter därför att det går så väldigt fort.

Jag hoppas att kulturministern tar med sig mina synpunkter, framför allt när det gäller utredningen och att man tittar på detta med att fråga den åldersgrupp som ligger närmast 15-årsåldern och föräldrarna till dessa unga om hur de ser på detta just för att inte få en skev bild. Det är alltid lättare att tycka till och att stifta lagar som berör andra, inte en själv.

Anf. 26 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Jag håller nog med om att det absolut finns skäl att se över den här lagen. Det hoppas jag att vi också ska kunna göra med start någon gång under år 2008, precis som aviserats i budgetpropositionen.

Det är viktigt att vi diskuterar barns och ungas medievanor. Lika viktigt är det att vi ser till att också vuxna förstår vad som händer inte minst på Internet. Därför får man väl säga att det är positivt att föräldrar vill följa med sina barn på bio. Det var också en av intentionerna när nuvarande åldersgränser fastställdes och man luckrade upp, till sju-elva-årsgränsen.

Samtidigt tror jag att det trots allt finns ett väldigt starkt stöd hos föräldrar och att föräldrar behöver support kanske för att ibland stå emot när det är ett väldigt hårt tryck. Många gånger är det också ett tryck ungdomar emellan när det gäller att se sådant som är riktigt riktigt läskigt – kanske inte precis det som visas offentligt på bio men mycket av det som i dag finns på Internet. Jag har själv fått ta del av sådana här filmer som är mer än skrämmande. Man förstår inte riktigt hur någon över huvud

taget kan sätta ihop någonting sådant. Ibland kombineras grov våldsporr med rena avrättningar. Dessutom är det hela lättåtkomligt.

Prot. 2007/08:104
5 maj

Jessica Polfjärd talar också om detta som en arbetsmiljöfråga. Ja, det kan säkert vara så. Så är det säkert också i många andra sammanhang där det finns strikta gränser, inte minst på Systembolaget. En del blir kanske irriterade över att de har rätt att köpa ut men kanske inte alltid har legitimationen med sig. Det kan också gälla krogköer. Sådant här får man kanske inte precis ta hänsyn till men räkna med alltid finns när det handlar om åldersgränser.

Jag tycker ändå att skyddet för barnet väger tyngre än de eventuella irritationer som kan uppstå. Trots allt är de filmer som i dag visas på bio med åldersgränser i de allra flesta fall tillgängliga på dvd redan efter ett par månader. Och skulle det inte gå för en 14 ½-åring att få se en efterlängtdad film tillsammans med sina föräldrar därför att det finns en 15-årsgräns kommer den möjligheten i de allra flesta fall att finnas ett par månader senare.

I övrigt kan jag konstatera att vi är rätt överens om att här är det i flera fall en föräldrad lagstiftning.

Anf. 27 JESSICA POLFJÄRD (m):

Herr talman! Jag glömde en infallsvinkel tidigare, och det är att producenterna också har ett ansvar som man ofta kan tillämpa. Senast hörde jag angående filmen Arn att man själv valde att ta bort en sekvens för att den skulle kunna kvalificera för en lägre åldersgräns på bio.

På Systembolaget finns det ändå en åldersgräns på 20. Myndighetsåldern infaller vid 18. Då är man myndig, och föräldrarna kan inte ta en i hampan, gå till Systembolaget och lämna det som intäkt för att ungdomar får köpa, utan där är det på eget ansvar. Man är en myndig vuxen person.

Du tar upp att man kan se film på dvd några månader efter det att den har kommit upp på bio. Att det finns en möjlighet att konsumera den ändå gör det ganska tandlöst med en åldersgräns. Det är de facto samma innehåll. Det är inte så att de versioner som kommer på dvd på något sätt är mer tilläpade för en lägre åldersgräns. Kärnan i det hela är att det finns en möjlighet att ta del av filmen oavsett ålder.

Man diskuterar bions utveckling och överlevnad. Det är något speciellt att gå på bio i jämförelse med att titta på filmen på datorn hemma.

Anf. 28 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Herr talman! Arbetsmiljöfråga – ja, det kan man diskutera. Men som sagt väger skyddet för barn och unga tungt.

Visst finns det märkligheter i lagstiftningen. Jag själv när jag satt i opposition förra mandatperioden väckte en motion när det gäller barnvagnsbio, en annan absurditet i sammanhanget. Föräldrar som gärna vill ta med sig sin lilla telning på bio får inte göra det såvida filmen inte är barn tillåten. Trots att barnet sover kan föräldern inte få se en film med 7-årsgräns även om allt annat är anpassat för det lilla barnet med mindre ljus, dämpat ljud och möjligheter för både amning och blöjbyte.

Det finns goda skäl att se över den här lagstiftningen.

Överläggningen var härmed avslutad.

Talmannen anmälde att uppteckningar från EU-nämndens sammanträde fredagen den 4 april inkommit.

9 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen

Talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:
2007/08:FPM97 Fleråriga kvalitetsavtal för järnvägsinfrastruktur *KOM(2008)54* till trafikutskottet
2007/08:FPM98 EU:s insatskapacitet vid katastrofer *KOM(2008)130* till försvarsutskottet

10 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Propositioner
2007/08:142 till socialutskottet
2007/08:143 till näringsutskottet
2007/08:144 till justitieutskottet
2007/08:145 till socialutskottet

Motioner
2007/08:Sf25 och Sf26 till socialförsäkringsutskottet
2007/08:N15 till näringsutskottet

11 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Propositioner
2007/08:146 Ändring i det nordiska skatteavtalet
2007/08:147 Nya regler för arbetskraftsinvandring

Finansutskottets betänkanden
2007/08:FiU29 Förlängning av övergångstiden för vissa finansieringsföretag
2007/08:FiU30 Tillåtna tillgångar i värdepappersfonder, m.m.

Justitiekommitténs betänkanden
2007/08:JuU17 Passmyndigheter utomlands
2007/08:JuU19 En långsiktigt hållbar tingsrättsorganisation

Utrikeskommitténs betänkanden
2007/08:UU6 Verksamheten inom Europarådet under 2007
2007/08:UU8 Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa under år 2007
2007/08:UU10 Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen under 2007

Utrikeskommitténs utlåtande
2007/08:UU11 Kommissionens årliga politiska strategi för år 2009

Socialkommitténs betänkanden
2007/08:SoU12 Genomförande av EG-direktivet om mänskliga vävnader och celler
2007/08:SoU15 Ny vårdform inom den psykiatriska tvångsvården

Arbetsmarknadskommitténs betänkanden
2007/08:AU4 ILO:s konvention om ett ramverk för att främja arbetsmiljö, m.m.
2007/08:AU5 Genomförande av det nya maskindirektivet, m.m.

12 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 25 april

2007/08:628 Hemvärdet

av Åsa Lindestam (s)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:629 Utredningen om målsägandebiträde

av Lena Olsson (v)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:630 Jobbgarantin för ungdomar

av Luciano Astudillo (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2007/08:631 Statsministerns synpunkter på riksdagens interna arbete

av Peter Hultqvist (s)

till statsminister Fredrik Reinfeldt (m)

2007/08:632 Utvecklingen av antalet otrygga anställningar
av *Luciano Astudillo* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2007/08:633 Framtidens polisutbildning

av *Peter Hultqvist* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:634 Höjda arbetsgivaravgifter för småföretag

av *Luciano Astudillo* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

den 28 april

2007/08:635 Exporthinder

av *Carina Adolfsen Elgestam* (s)

till statsrådet Ewa Björling (m)

2007/08:636 Etik i näringspolitiken och handeln med Colombia

av *Luciano Astudillo* (s)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2007/08:637 Situationen inom hemvärdet

av *Peter Hultqvist* (s)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

den 29 april

2007/08:638 Könsneutralt äktenskap

av *Hillevi Larsson* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:639 En flexibel föräldraförsäkring

av *Maria Kornevik Jakobsson* (c)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

den 30 april

2007/08:640 Skolskjutsar

av *Yvonne Andersson* (kd)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2007/08:641 Svenskt stöd till UWC-skola i Norge

av *Yvonne Andersson* (kd)

till statsrådet Gunilla Carlsson (m)

den 2 maj

2007/08:642 Stigande fastighetsskatt

av *Raimo Pärssinen* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:643 EU och Andinska gemenskapen

av *Jacob Johnson* (v)

till statsrådet Ewa Björling (m)

den 5 maj

2007/08:644 Framtiden för de nationella skyddsstyrkorna och hemvärnet

av *Staffan Danielsson* (c)
till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:645 Budgetstöd inom biståndet

av *Anne-Marie Pålsson* (m)
till statsrådet Gunilla Carlsson (m)

Interpellationerna 2007/08:628–643 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 6 maj.

Interpellationerna 2007/08:644 och 645 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 13 maj.

13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 29 april

2007/08:1164 Utveckling av vindkraften

av *Jan-Olof Larsson* (s)
till näringsminister Maud Olofsson (c)

2007/08:1165 Stulen identitet

av *Egon Frid* (v)
till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:1166 Tidsplanen för utredningen av transportflöden i Öresundsregionen

av *Mats Sander* (m)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:1167 Införandet av ensad Gripenflotta

av *Allan Widman* (fp)
till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

den 2 maj

2007/08:1168 Initiativ för fred i Somalia

av *Britta Rådström* (s)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:1169 Utvärdering av deklarationsombud

av *Britta Rådström* (s)
till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1170 Beskattning och Ålandshandel

av *Britta Rådström* (s)
till finansminister Anders Borg (m)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 6 maj.

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 29 april

2007/08:1119 Nordiska initiativ under ordförandeåret

av *Hans Olsson* (s)

till statsminister Fredrik Reinfeldt (m)

2007/08:1135 Investering i vuxenutbildning

av *Matilda Ernkrans* (s)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2007/08:1141 Utbildningsprogrammet praktisk IT- och mediekompetens

av *Lennart Axelsson* (s)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

den 30 april

2007/08:1130 Dubbelt uttag av föräldraförsäkringen vid funktionshinder

av *Maria Lundqvist-Brömster* (fp)

till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2007/08:1133 Den svenska tv-marknaden

av *Mikael Johansson* (mp)

till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

2007/08:1134 Utredningen om Världskulturmuseet

av *Gunilla Carlsson* i Hisings Backa (s)

till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

2007/08:1136 Ökande andel inresande studenter och högskoleavgifter

av *Eva Johnsson* (kd)

till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:1137 Extra grundavdrag i stödområde A

av *Eva Sonidsson* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1138 Könsdiskriminering och ny diskrimineringsmyndighet

av *Birgitta Ohlsson* (fp)

till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:1140 Kvinnomuseum

av *Désirée Pethrus Engström* (kd)

till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

2007/08:1143 Förmögenhetskontroll genom hembesök

av *Laila Bjurling* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1144 Mångmiljonsatsning på jämställdhet som kom av sig

av *Ann-Christin Ahlberg* (s)

till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:1147 Skatteupplägg via Nederländska Antillerna

av *Raimo Pärssinen* (s)
till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1150 Läxhjälp som hushållsnära tjänst

av *Mats Gerdau* (m)
till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1151 Uppföljning av arbetet med strategiska miljöbedömningar

av *Inger Jarl Beck* (s)
till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:1155 Satsning på kollektivtrafik

av *Anneli Särnblad* (s)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:1156 Militär förbandsnärvaro i norra Sverige

av *Fredrik Lundh* (s)
till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:1159 Skatteregler för gästforskare

av *Thomas Strand* (s)
till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:1160 Skattesubventionerade hushållstjänster

av *Christin Hagberg* (s)
till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1161 Donationskort i EU

av *Cecilia Wikström* i Uppsala (fp)
till socialminister Göran Hägglund (kd)

2007/08:1162 Rasistiskt våld i skolorna

av *Tobias Krantz* (fp)
till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 6 maj.

15 § Kammaren åtskildes kl. 13.22.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Eva-Lena Ekman

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan	1
3 § Meddelande om frågestund.....	1
4 § Svar på interpellation 2007/08:600 om tillsyn i konkurs	1
Anf. 1 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	1
Anf. 2 YVONNE ANDERSSON (kd).....	2
Anf. 3 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	2
Anf. 4 YVONNE ANDERSSON (kd).....	3
Anf. 5 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	4
Anf. 6 YVONNE ANDERSSON (kd).....	5
Anf. 7 Justitieminister BEATRICE ASK (m)	6
5 § Svar på interpellation 2007/08:593 om digital mobbning	6
Anf. 8 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	6
Anf. 9 CHRISTINA AXELSSON (s).....	8
Anf. 10 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	8
Anf. 11 CHRISTINA AXELSSON (s).....	9
Anf. 12 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	10
Anf. 13 CHRISTINA AXELSSON (s).....	11
Anf. 14 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	11
6 § Svar på interpellation 2007/08:603 om kulturpolitikens förankring i den representativa demokratin	12
Anf. 15 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m)	12
Anf. 16 ANNELI SÄRNBLAD (s)	13
Anf. 17 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m)	13
Anf. 18 ANNELI SÄRNBLAD (s)	14
Anf. 19 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m)	15
Anf. 20 ANNELI SÄRNBLAD (s)	16
Anf. 21 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m)	16
7 § Svar på interpellation 2007/08:608 om åldersgräns på bio och föräldrars ansvar	17
Anf. 22 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m)	17
Anf. 23 JESSICA POLFJÄRD (m).....	18
Anf. 24 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m)	19
Anf. 25 JESSICA POLFJÄRD (m).....	20

Anf. 26 Kulturminister LENA ADELSONN LILJEROTH (m).....	20
Anf. 27 JESSICA POLFJÄRD (m).....	21
Anf. 28 Kulturminister LENA ADELSONN LILJEROTH (m).....	21
8 § Anmälan om inkomna uppteckningar från EU- nämndssammanträde	22
9 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen	22
10 § Hänvisning av ärenden till utskott	22
11 § Bordläggning.....	22
12 § Anmälan om interpellationer	23
13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	25
14 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	26
15 § Kammaren åtskildes kl. 13.22.	27

